TÒA ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU** **TỈNH QUẢNG NINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 06/2023/QĐST-DS	*Đông Triều, ngày 30 tháng 5 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU, TỈNH QUẢNG NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Thu Hiền.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Nhung – Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Đông Triều tham gia phiên họp: Bà Dương Thị Nhàn – Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 5 năm 2023 tại trụ sở Toà án nhân dân thị xã Đông Triều tiến hành mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 122/2022/TLST-DS ngày 07 tháng 12 năm 2022 về việc "yêu cầu tuyên bố một người là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 06/QĐST- DS ngày 15 tháng 5 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Mai Thị T, sinh năm 1957, nơi thường trú: tổ 2, khu phố 2, phường M thị xã Đ, tỉnh Quảng Ninh; có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Anh Nguyễn Phúc L, sinh năm 1979, nơi thường trú: tổ 2, khu phố 2, phường M, thị xã Đ, tỉnh Quảng Ninh; vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và quá trình tố tụng, Bà Mai Thị T trình bày: Bà và chồng là ông Nguyễn Hoàng S (chết năm 2015) sinh được 03 người con, trong đó có người con trai là Nguyễn Phúc L bị khuyết tật tâm thần từ nhỏ, không đi học được. Biểu hiện bệnh của con bà là thỉnh thoảng chửi bới, bỏ nhà đi nhiều ngày. Con trai bà đã điều trị tại Bệnh viện bảo vệ sức khỏe tâm thần Quảng Ninh và được chuẩn đoán bị tâm thần phân liệt. Hiện nay, con trai bà được hưởng trợ cấp xã hội và uống thuốc của Trạm y tế phường. Vì vậy, bà yêu cầu Tòa án tuyên bố con bà là Nguyễn Phúc L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và cử bà là người giám hộ.

Chị Nguyễn Thị Vân A và chị Nguyễn Thị Kim A là các con của bà T đều trình bày: bố mẹ các chị là Bà Mai Thị T và ông Nguyễn Hoàng S (chết năm 2015) có 03 người con là 02 chị và anh trai là Nguyễn Phúc L. Anh L bị khuyết tật tâm thần từ nhỏ, không đi học được, thỉnh thoảng bỏ nhà đi từ 02 đến 03 ngày

mới về. Anh L đã điều trị tại Bệnh viện bảo vệ sức khỏe tâm thần Quảng Ninh, được chuẩn đoán bị tâm thần phân liệt, hiên nay đang uống thuốc của Trạm y tế phường Mạo Khê và được hưởng trợ cấp xã hội.

Tại bản trình bày của bà Nguyễn Thị T, bà Mai Thị M là hàng xóm của Bà Mai Thị T; xác nhận của địa phương và Trạm y tế phường Mạo Khê đều thể hiện: Bà Mai Thị T có con trai là Nguyễn Phúc L bị khuyết tật tâm thần từ nhỏ, không có khả năng đi học, đã điều trị tại Bệnh viện bảo vệ sức khỏe tâm thần Quảng Ninh và chuẩn đoán bị Tâm thần phân liệt, hiện đang uống thuốc của Trạm y tế phường Mạo Khê và được hưởng trợ cấp xã hội.

Tại Giấy xác nhận trình trạng hôn nhân thể hiện: hiện tại Anh Nguyễn Phúc L chưa đăng ký kết hôn với ai.

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 77/2023/GĐSKTT ngày 14 tháng 4 năm 2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương kết luận: tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Phúc L bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa, theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F71. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tại phiên họp Bà Mai Thị T giữ nguyên đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, các nội dung đã trình bày.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Đông Triều phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự: Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự; đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của người yêu cầu Bà Mai Thị T về yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Phúc L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đồng thời xem xét việc chỉ định Bà Mai Thị T là người giám hộ và xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Đông Triều nhận định như sau:

[1] Về thủ tục tố tụng: Bà Mai Thị T yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Phúc L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Anh L có nơi cư trú tại tổ 2, khu phố 2, phường Mạo Khê, thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh. Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, Toà án nhân dân thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh có thẩm quyền giải quyết việc dân sự trên.

[2] Về nội dung:

Căn cứ trình bày của người yêu cầu Bà Mai Thị T, bản khai của các em ruột của anh L là chị Nguyễn Thị Vân Anh và chị Nguyễn Thị Kim Anh, bản trình bày của hàng xóm bà T là bà Nguyễn Thị Thơm, bà Mai Thị Minh, xác nhận của chính quyền địa phương và Trạm y tế phường Mạo Khê cùng Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 77/2023/GĐSKTT ngày 14 tháng 4 năm 2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương thể hiện: quá trình thăm khám, tiếp xúc thấy đối đượng Nguyễn Phúc L tiếp xúc được, cảm xúc hời hợt, hành vi thụ động, có thể

làm được các công việc đơn giản nếu có người hướng dẫn, giám sát, tự sinh hoạt cá nhân được, tư duy nhịp chậm, nghèo nàn, không có hoang tưởng, định kiến, ám ảnh, trí nhớ, trí tuệ kém, không làm được các phép tính đơn giản, không hiểu ý nghĩa các câu ca dao tục ngữ thông dụng, chú ý kém tập trung, mắt trái bị lác trong. Nội khoa thần kinh không có gì đặc biệt; kết luận: đối tượng Nguyễn Phúc L bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa, theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F71. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Từ căn cứ trên có đủ cơ sở chấp nhận yêu cầu của Bà Mai Thị T về việc "tuyên bố anh Nguyễn Phúc L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" theo quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật Dân sự.

[3] *Về việc chỉ định người giám hộ cho anh Nguyễn Phúc L:*

Anh Nguyễn Phúc L có mẹ là Bà Mai Thị T, bố là ông Nguyễn Hoàng S đã chết năm 2015, anh L chưa có vợ, con. Căn cứ khoản 4 Điều 54 Bộ luật Dân sự chỉ định Bà Mai Thị T là người giám hộ cho anh L. Bà T có nghĩa vụ và quyền của người giám hộ theo quy định tại khoản 2 Điều 57, khoản 2 Điều 58 Bộ luật Dân sự.

[4] *Về lệ phí giải quyết việc dân sự*: Bà Mai Thị T là người cao tuổi theo quy định tại Điều 2 Luật người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo điểm đ khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 371, Điều 372; khoản 1 Điều 376; Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng Dân sự; khoản 1 Điều 23; khoản 4 Điều 54; Điều 57; Điều 58 Bộ luật Dân sự; Điều 2 Luật người cao tuổi; điểm đ khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[1] Tuyên bố anh Nguyễn Phúc L; sinh năm 1979; nơi thường trú: tổ 2, khu phố 2, phường Mạo Khê, thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh, là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[2] Chỉ định Bà Mai Thị T, sinh năm 1957, nơi thường trú: tổ 2, khu phố 2, phường Mạo Khê, thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh, là người giám hộ cho người được giám hộ là anh Nguyễn Phúc L. Bà Mai Thị T thực hiện quyền và nghĩa vụ theo quy định tại khoản 2 Điều 57, khoản 2 Điều 58 Bộ luật Dân sự, cụ thể:

* Về nghĩa vụ:

- Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;
- Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;
- Quản lý tài sản của người được giám hộ;
- Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

* Về quyền:

- Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;

- Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ;

- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Mai Thị T được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

[4] Bà Mai Thị T có mặt có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định; anh Nguyễn Phúc L vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc kể từ ngày Quyết định được niêm yết theo quy định; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- Người yêu cầu, người có quyền lợi liên quan;
- TAND tỉnh Quảng Ninh;
- VKSND tỉnh Quảng Ninh;
- VKSND thị xã Đông Triều;
- Chi cục thi hành án dân sự thị xã Đông Triều;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Thị Thu Hiền